

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

ROK 2011

Raport dotyczący monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest wynikiem obserwacji zmian zachodzących na rynku pracy, odzwierciedla sytuację osób bezrobotnych pozostających w rejestrach tutejszego urzędu. Powstał zgodnie z zaleceniami metodycznymi przekazanymi przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Opierając się na porównaniu ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów, pozwala wyłonić zawody zarówno deficytowe jak i nadwyżkowe, co może stanowić wskazówkę dla osób wybierających zawód, jak również może stać się niezbędnym elementem do wypracowania prawidłowych i funkcjonalnych systemów zapewniających osobom bezrobotnym szkolenia czy pomocy w wyborze odpowiednich kierunków przekwalifikowań. Służyć ma również lepszemu dopasowaniu kwalifikacji osób poszukujących pracy do oczekiwań pracodawców.

Opracowanie pełni dwie fundamentalne funkcje: deskryptywną – opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, oraz normatywną – pozwala na formułowanie ocen i wniosków dotyczących szkolenie osób bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służyć ma lepszemu dostosowaniu popytu na pracę i podaży pracy.

Zjawisko bezrobocia, polegające na tym, że część osób zdolnych do pracy oraz deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia, stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społecznych, gospodarczych a także politycznych. Przyczyn bezrobocia jest wiele. Dla samego regionu szczecińskiego ważnym czynnikiem wpływającym na jego wielkość jest brak dużego przemysłu, który mógłby zagospodarować sporą część osób pozostających w rejestrach urzędu. W opracowaniach specjalistów z dziedziny rynku pracy często spotkać można opinie, że zachodniopomorski rynek pracy – w tym także, choć w mniejszym stopniu miasto Szczecin, jest rynkiem typowo stagnacyjnym. Nie obserwuje się znaczącego wzrostu w koniunkturze gospodarczej, rozwoju firm i elastycznego ich dostosowania do nowych tendencji rynkowych.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym, oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zgodnie z wytycznymi otrzymanymi z Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej raport, tak jak i opracowania wcześniejsze, będzie zawierał trzy wątki analityczne, które będą obejmowały: analizę bezrobocia wg zawodów, ofert pracy wg zawodów, ogólną analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Przy przygotowaniu sprawozdania korzystano z danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Szczecinie oraz raportów opracowanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Analiza zawodów powstała zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2011r. W tym okresie w rejestrach PUP Szczecin było

16942 osoby, w tym 8507 kobiet co stanowi 50,21% ogółu bezrobotnych. Wskaźniki te świadczą, więc o zbliżonej sytuacji mężczyzn i kobiet na lokalnym rynku pracy. Stopa bezrobocia w mieście Szczecin wynosiła 9,9% (w grudniu 2010 roku wartość ta osiągnęła poziom 9,6%), obserwujemy, więc wzrost o 0,3%.

1. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW.

W statystykach bezrobocia dla miasta Szczecin można zaobserwować różnicę w ilości zarejestrowanych osób w poszczególnych zawodach. Najwięcej osób pozostających bez zatrudnienia to bezrobotni nieposiadający kwalifikacji zawodowych. W poniższej tabeli zawarto wykaz zawodów, w których liczba osób bezrobotnych jest wysoka.

T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie m. Szczecin
Stan w końcu 2011 r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	kobiety	w tym			
					absolwenci		powyżej 12 miesięcy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1.	000000	Bez zawodu	5340	2479	105	50	891	414
2.	522301	Sprzedawca	942	849	14	12	355	321
3.	331403	Technik ekonomista	538	482	2	2	206	187
4.	263102	Ekonomista	395	256	36	19	100	71
5.	722204	Ślusarz	316	4	5	0	98	1

6.	311504	Technik mechaniczny	273	9	0	0	89	1
7.	753105	Krawiec	207	199	0	0	63	61
8.	512001	Kucharz	204	99	7	2	51	25
9.	514101	Fryzjer	158	151	9	9	29	29
10.	751201	Cukiernik	141	78	2	0	35	25
11.	263204	Socjolog	138	102	8	5	33	26
12.	911207	Sprzątaczkę biurową	135	132	0	0	67	67
13.	723105	Mechanik samochodów osobowych	133	0	0	0	31	0
14.	235107	Pedagog	119	104	13	12	36	32
15.	411004	Technik prac biurowych	117	101	1	1	49	43

W przeciągu omawianego roku w obrębie struktury zawodów nie zachodziły istotne zmiany wobec wcześniejszych okresów sprawozdawczych. Oprócz zmiany liczebnej struktura bezrobotnych bez zawodu praktycznie nie zmieniła się. Jest to grupa osób, które dość trudno zaktywizować, urząd nie dysponuje, bowiem wieloma ofertami pracy bez jakichkolwiek wymogów ze strony pracodawcy. Osobom tym proponowane są oferty na stanowiska m.in. robotnika gospodarczego, dozorca czy sprzątaczkę.

Jak wynika z danych zebranych w powyższej tabeli, w 2011 roku najczęściej zarejestrowanych bezrobotnych posiadało zawody: sprzedawca, technik ekonomista, ekonomista, ślusarz oraz technik mechaniczny. Liczną grupę stanowili również: krawiec, kucharz, fryzjer oraz cukiernik.

Zauważyć można również, że nadal paradoksalnie wśród niektórych ofert pracy przekazanych w omawianym okresie (tab. T-II/P-3) do realizacji znajdują się takie, które teoretycznie skierowane są do bezrobotnych posiadających zawody generujące najwyższe bezrobocie. Dzieje się tak m.in., dlatego, że w znacznej części klienci tutejszego urzędu to osoby długotrwale bezrobotne –

a więc grupa, którą najtrudniej ponownie wprowadzić na rynek pracy, są to osoby z bardzo niską motywacją do pracy. Część z nich w trakcie pozostawania w rejestrach urzędu podniosła swoje kwalifikacje lub całkowicie przekwalifikowała się i w chwili obecnej szuka zatrudnienia w nowym zawodzie. Wielu z klientów PUP posiada przeciwwskazania lekarskie do podejmowania pracy w posiadanym zawodzie. Nie można także pominąć faktu, iż niejednokrotnie proponowane przez pracodawcę warunki zatrudnienia nie są satysfakcjonujące dla potencjalnych kandydatów do pracy. Część firm działających na terenie miasta Szczecina zarówno z sektora publicznego jak i prywatnego składa do PUP informacje o poszukiwanych pracownikach. Należy jednak zaznaczyć, że mimo szeregu działań marketingowych prowadzonych przez PUP w Szczecinie, publiczne pośrednictwo pracy jest przez wielu pracodawców traktowane jako alternatywny sposób wyłaniania kandydatów do pracy.

Aby zaspokoić potrzeby zarówno osób poszukujących zatrudnienia jak i pracodawców tut. urząd prowadzi szereg działań przedstawiających się następująco:

Zakres działań	Rok 2010	Rok 2011
Liczba osób przyjętych do pracy za skierowaniem PUP	1793	1172
Liczba osób przyjętych na staż za skierowaniem PUP	1229	602
Łączna liczba wolnych miejsc pracy zgłoszonych do PUP	3633	5828
-dla osób niepełnosprawnych	600	679
-oferty subsydiowane	856	1077
Giędy pracy zorganizowane na terenie PUP	11	13
-liczba osób uczestniczących w giędach pracy	315	336

Zauważyć można, że w roku 2011 znacznie wzrosła liczba wolnych miejsc pracy zgłoszonych do realizacji przez Powiatowy Urząd Pracy, a mimo to spadła liczba osób, które podjęły zatrudnienie za pośrednictwem tut. urzędu. Analizując zgłoszone oferty pracy wywnioskować można, że pracodawcy często są zainteresowani z korzystnej dla siebie formy, jaką jest staż. Jeśli zaś przedstawiają oferty pracy to z reguły są one adresowane do osób posiadających już pewne doświadczenie zawodowe.

2. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW.

Bardzo ważnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza napływu ofert pracy, która pozwala na określenie skali nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

Poniższa tabela przedstawia, w jakich zawodach w 2011 roku pracodawcy za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwali najwięcej osób.

T-II/P-3 Oferty pracy wg zawodów w powiecie m. Szczecin w 2011r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			zgłoszone w 2011r.	w końcu 2011r.
1.	515303	Robotnik gospodarczy	648	8
2.	411004	Technik prac biurowych	260	2
3.	911207	Sprzątaczką biurowa	255	8
4.	721402	Monter kadłubów okrętowych	200	10

5.	334306	Technik administracji	196	1
6.	000000	Bez zawodu	169	0
7.	522301	Sprzedawca	148	12
8.	523002	Kasjer handlowy	136	30
9.	833101	Kierowca autobusu	120	20
10.	911206	Salowa	120	0
11.	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	113	1
12.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	112	0
13.	721208	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	101	0
14.	512001	Kucharz	96	3
15.	751104	Rozbieracz-wykrawacz	95	0

Jednym z warunków poprawy sytuacji na rynku pracy jest nieustanny napływ nowych ofert zatrudnienia. Ogółem do PUP w Szczecinie w omawianym okresie wpłynęło 6039 ofert pracy (łącznie z ofertami subsydiowanymi), czyli o ponad 3 tyś. więcej niż w tym samym okresie roku ubiegłego. Niestety nie wszystkie oferty pracy zostają zrealizowane wpływają na to m.in.: problem nieaktualności lub braku pełnych kwalifikacji zawodowych, jakie posiadają osoby poszukujące pracy.

Aby przeciwdziałać takiemu stanowi rzeczy tut. urząd oferuje możliwość uaktualnienia, podniesienia lub zdobycia nowych kwalifikacji zawodowych przez osoby bezrobotne organizując szkolenia grupowe i indywidualne.

W roku 2011 w trybie indywidualnym przeszkolono 150 osób a w systemie grupowym 224 osoby.

Dla osób trudno odnajdujących się na rynku pracy oferowane są spotkania z doradcami zawodowymi oraz szkolenia z zakresu aktywnego poszukiwania pracy.

Najwięcej wolnych miejsc pracy wykazano w następujących zawodach: robotnik gospodarczy, technik prac biurowych, sprzątaczką biurową oraz monter kadłubów okrętowych.

W przypadku robotnika gospodarczego ten popyt może jednak wynikać z ofert zatrudnienia przy pracach społecznie użytecznych, które nie stanowią trwałych miejsc pracy. Podobnie jest z zapotrzebowaniem na pracowników biurowych oraz sprzedawców, co wynika w większej mierze z dogodnej dla pracodawcy formy aktywizacji osób bezrobotnych, jaką jest staż, niż rzeczywistej liczby wolnych miejsc pracy. Sytuacja przedstawiona w powyższej tabeli jest w znacznym stopniu podobna do sytuacji z końca 2010r. W 2011 roku pojawiły się jednak nowe zawody: monter kadłubów okrętowych, kasjer handlowy, salowa, kierowca ciągnika siodłowego, spawacz oraz kucharz.

Warto przy tym zaznaczyć, że systematycznie rośnie liczba ofert pracy gdzie wymagania stawiane przez pracodawcę dotyczą nie tylko kierunku czy poziomu wykształcenia, ale dodatkowych umiejętności związanych ze znajomością języków obcych, ukończonych szkoleń czy wcześniej zdobytego doświadczenia zawodowego. Bez wątpienia ważnym spostrzeżeniem jest duża powtarzalność pozycji, jakie zajmują aktualnie, a także w ostatnich latach zawody notujące wysoki poziom napływu ofert w konfrontacji z zawodami charakteryzującymi się najwyższym poziomem bezrobocia.

3. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.

Raport zawodów deficytowych i nadwyżkowych sporządzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Właściwa interpretacja danych wymaga zapoznania się z definicją wskaźnika intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów.

W – Wskaźnik intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów (iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie zgłoszonych w danym roku do średniej miesięcznej napływu bezrobotnych w danym zawodzie w takim samym okresie).

Analizując zawody deficytowe i nadwyżkowe zauważyć można, że zostały one spolaryzowane dodatkowo poprzez odniesienie się do wyodrębnionego na określonym pułapie średniej miesięcznej nadwyżki (deficytu) podaży siły roboczej, co pozwoliło na wyłonienie faktycznie istotnych z punktu widzenia regionalnego rynku pracy zawodów i wskazanie ich w postaci rankingu ujętego w poniższej tabeli. Wychodząc z założenia, że oprócz wskaźnika intensywności deficytu (nadwyżki) równie istotna jest kwestia wartości średniego miesięcznego deficytu (nadwyżki), w poniższym raporcie zostały umieszczone również takie zawody, które przy relatywnie niskim wskaźniku notowały bardzo duży średni miesięczny deficyt (nadwyżkę). Przykładem jest choćby zawód robotnik gospodarczy, który przy wskaźniku deficytu zaledwie 10,98 notował, co miesiąc średnio 54 ofert wpływających do PUP, czyli więcej niż rejestrujących się w tym zawodzie. Pomimo tego, iż poniższa analiza ułożona została ułożona w oparciu o malejącą wartość deficytu

(nadwyżki), w kolumnie 6 czerwonym kolorem wyróżniono zawody o największej wartości średniego miesięcznego deficytu (nadwyżki).

3.1. ZAWODY DEFICYTOWE.

Przez zawód deficytowy rozumiemy taki zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

$$W > 1,1$$

T-II/P-4 Zawody deficytowe w powiecie m. Szczecin w 2011r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2011r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2011r.	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2011r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	2,5833	0,0833	-2,5000	31,0000
2.	541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	2,5000	0,0833	-2,4167	30,0000

3.	833101	Kierowca autobusu	10,0000	0,5000	-9,5000	20,0000
4.	711903	Monter rusztowań	1,5833	0,0833	-1,5000	19,0000
5.	712202	Glazurnik	1,5000	0,0833	-1,4167	18,0000
6.	751106	Ubojowy	2,0833	0,1667	-1,9167	12,5000
7.	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	1,0000	0,0833	-0,9167	12,0000
8.	524404	Telemarketer	1,0000	0,0833	-0,9167	12,0000
9.	532201	Opiekunka domowa	5,0000	0,4167	-4,5833	12,0000
10.	961302	Robotnik placowy	1,0000	0,0833	-0,9167	12,0000
11.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	9,3333	0,8333	-8,5000	11,2000
12.	515303	Robotnik gospodarczy	54,0000	4,9167	-49,0833	10,9831
13.	711404	Zbrojarz	4,3333	0,5000	-3,8333	8,6667
14.	331502	Likwidator szkód	0,5833	0,0833	-0,5000	7,0000
15.	751104	Rozbieracz-wykrawacz	7,9167	1,2500	-6,6667	6,3333

16.	711101	Konserwator budynków	2,0833	0,3333	-1,7500	6,2500
17.	242309	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	0,5000	0,0833	-0,4167	6,0000
18.	261901	Asystent prawny	0,5000	0,0833	-0,4167	6,0000
19.	721404	Monter konstrukcji stalowych	3,6667	0,6667	-3,0000	5,5000
20.	722308	Operator obrobarek sterowanych numerycznie	0,9167	0,1667	-0,7500	5,5000
21.	834101	Kierowca ciągnika rolniczego	0,9167	0,1667	-0,7500	5,5000
22.	721208	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	8,4167	1,5833	-6,8333	5,3158
23.	911206	Salowa	10,0000	1,9167	-8,0833	5,2174
24.	962105	Goniec	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
25.	251401	Programista aplikacji	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
26.	265302	Tancerz baletowy	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
27.	325502	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000

28.	515301	Gospodarz domu	1,3333	0,3333	-1,0000	4,0000
29.	541901	Pracownik obsługi monitoringu	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
30.	721205	Spawacz metodą MIG	0,6667	0,1667	-0,5000	4,0000

Na podstawie danych za 2010r. nie można wyciągnąć istotnych wniosków o tendencji występującej w zawodach deficytowych w roku 2011. Innymi słowy, struktura czołowych zawodów deficytowych w 2010 roku wygląda zupełnie inaczej niż w analizowanym tu okresie. Wyjątkiem są zawody pracownik ochrony fizycznej bez licencji i kierowca autobusu gdzie nastąpił średniomiesięczny wzrost ofert pracy na tle 2010 roku oraz ubojowy, sprzedawca w branży przemysłowej, telemarketer, gospodarz domu, zbrojarz, inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy, rozbieracz-wykrawacz i asystent prawny, w których odnotowano średniomiesięczny spadek ofert pracy. Pod względem średniej ilości zgłaszanych ofert pracy w ciągu miesiąca, najbardziej poszukiwanym zawodem jest robotnik gospodarczy (54 ofert składanych w ciągu m-ca), przy czym zaznaczyć należy, że większość z tych ofert zatrudnienia stanowią oferty subsydiowane, kierowca autobusu (10 ofert składanych w ciągu m-ca) oraz salowa (10 ofert składanych w ciągu m-ca). Ta ost. sytuacja wynika ze zmian organizacji pracy w szpitalach – dyrektorzy szpitali na terenie miasta Szczecina od 2011r zatrudniają salowe poprzez firmy zewnętrzne, które to rekrutowały chętnych do pracy za pośrednictwem urzędu pracy. Istotną rolę odgrywa również zawód: pracownik ochrony fizycznej bez licencji.

Analiza powyższego wskaźnika intensywności deficytu zawodów wykazała, że w 2011 roku do zawodów deficytowych zaliczyliśmy między

innymi: sprzedawca w branży przemysłowej, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, kierowca autobusu, monter rusztowań oraz glazurnik.

W zestawieniu tym nie zostały uwzględnione zawody w przypadku, których wartość wskaźnika deficytu osiągnęła poziom maximum (MAX). Oznacza to, że pracodawcy zgłoszyli zapotrzebowanie w danym zawodzie, jednak w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Szczecinie nie figurowali bezrobotni posiadający taki zawód. Dla przykładu możemy tu przytoczyć następujące profesje: statystyk, lekarz dentysta, nauczyciel chemii, audytor, rzeczoznawca majątkowy, operator kamery, windykat, pedikiurzystka, instruktor nauki jazdy, bukietarz oraz wiele innych.

Analizując oferty pracy, jakie pracodawcy zgłaszają do tut. urzędu oraz opierając się na corocznych statystykach można zauważyć, że, mimo iż w rejestrach pozostają osoby bezrobotne posiadające określony zawód, nie wszystkie oferty są w pełni realizowane. Powodami trudności lub niemożności w zrealizowaniu wolnych miejsc pracy są najczęściej: wiek, długotrwałe przerwy w zatrudnieniu, zdezaktualizowane uprawnienia i kwalifikacje zawodowe, a także długotrwałe bezrobocie. Aby temu zapobiegać zmiany tego typu powinny być uwzględniane w aktualizowanych programach kształcenia zawodowego oraz w trakcie tworzenia planów szkoleń przeznaczonych zarówno dla osób bezrobotnych jak i zatrudnionych, podnoszących swoje kwalifikacje. Dodatkowym utrudnieniem w realizacji ofert pracy są niesatysfakcjonujące warunki zatrudnienia proponowane przez pracodawców. Wyraźnie widać to analizując liczbę rezygnacji z ofert pracy przedstawianych przez pośrednika pracy poszukującym zatrudnienie, w 2010 roku zanotowano ich 529, w omawianym okresie 1006. Najczęściej podawany przez osoby bezrobotne powód to właśnie zbyt niskie wynagrodzenie proponowane przez pracodawcę. W dalszym ciągu obserwuje się także zjawisko niskiej motywacji części osób bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia.

3.2. ZAWODY NADWYŻKOWE.

Przez zawód nadwyżkowy rozumiemy taki zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

$$W < 0,9$$

W poniższej tabeli nie uwzględniono zawodów o intensywności nadwyżki równej, „0” czyli takiej, dla których w analogicznym okresie nie wpłynęła żadna oferta pracy. Pracodawcy nie byli, więc zainteresowani zatrudnieniem osób poszukujących pracy w takich zawodach jak: fizyk, chemik, matematyk, biolog, inżynier spawalnik, inżynier elektryk, lekarz dentysta, nauczyciel języka rosyjskiego, radca prawny, socjolog, filozof, teolog oraz wiele, wiele innych.

T-II/P-4 Zawody nadwyżkowe w powiecie m. Szczecin w 2011r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2011r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2011r.	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2011r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	263102	Ekonomista	0,4167	63,2500	62,8333	0,0066
2.	352203	Technik telekomunikacji	0,0833	6,0833	6,0000	0,0137

3.	213207	Inżynier zootechniki	0,0833	5,6667	5,5833	0,0147
4.	214406	Inżynier mechanik-środki transportu	0,0833	5,5833	5,5000	0,0149
5.	235107	Pedagog	0,2500	16,5833	16,3333	0,0151
6.	751201	Cukiernik	0,2500	16,2500	16,0000	0,0154
7.	242218	Specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych	0,0833	5,3333	5,2500	0,0156
8.	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,1667	9,0833	8,9167	0,0183
9.	000000	Bez zawodu	14,0833	765,3333	751,2500	0,0184
10.	213106	Biotechnolog	0,0833	4,2500	4,1667	0,0196
11.	314207	Technik rolnik	0,0833	4,1667	4,0833	0,0200
12.	314205	Technik ogrodnik	0,0833	4,0833	4,0000	0,0204
13.	214102	Inżynier organizacji i planowania produkcji	0,0833	3,8333	3,7500	0,0217
14.	216201	Architekt krajobrazu	0,0833	3,5833	3,5000	0,0233

15.	213206	Inżynier rybactwa	0,0833	3,5000	3,4167	0,0238
16.	753105	Krawiec	0,6667	24,7500	24,0833	0,0269
17.	241103	Specjalista do spraw rachunkowości	0,1667	6,0000	5,8333	0,0278
18.	314403	Technik technologii żywności	0,0833	3,0000	2,9167	0,0278
19.	741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0,2500	8,5833	8,3333	0,0291
20.	263302	Historyk	0,0833	2,4167	2,3333	0,0345
21.	722314	Tokarz w metalu	0,3333	9,5833	9,2500	0,0348
22.	752208	Stolarz meblowy	0,1667	4,7500	4,5833	0,0351
23.	712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,0833	2,2500	2,1667	0,0370
24.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,7500	18,3333	17,5833	0,0409
25.	261906	Prawnik legislator	0,1667	4,0000	3,8333	0,0417
26.	514207	Technik usług kosmetycznych	0,0833	1,9167	1,8333	0,0435
27.	242304	Doradca zawodowy	0,1667	3,6667	3,5000	0,0455

28.	321201	Technik analityki medycznej	0,0833	1,8333	1,7500	0,0455
29.	213205	Inżynier rolnictwa	0,1667	3,5833	3,4167	0,0465
30.	422103	Technik obsługi turystycznej	0,1667	3,5833	3,4167	0,0465

Zawody nadwyżkowe, a więc jedno z bardziej niepokojących zjawisk na rynku pracy na przełomie lat 2010/2011 wykazują pewne podobieństwo. Oznacza to, że sytuacja na rynku pracy dla niektórych zawodów nie zmieniła się. W sytuacji najgorszej (podobnie jak w roku poprzednim) pozostają osoby nieposiadające zawodu. Stanowią najbardziej liczną kategorię osób rejestrujących się w urzędzie pracy, podczas gdy napływające oferty zawsze wskazują na konkretny zawód.

Zawodami nadwyżkowymi wykazującymi wysoką wartość wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu są: ekonomista, technik telekomunikacji, inżynier zootechniki, inżynier mechanik, pedagog, cukiernik, specjalista do spraw badań społeczno ekonomicznych. Istotnym zjawiskiem jest stale zła sytuacja zawodu, jakim jest ekonomista lub pedagog. Zawody te, wymagają studiów wyższych, jednak na szczecińskim rynku pracy panuje niedobór ofert pracy dla osób z takimi kwalifikacjami.

Struktura zawodów nadwyżkowych nie wskazuje jednoznacznie na określone rodzaje pracy. Choć licznie reprezentowane są zawody techniczne (technik telekomunikacji, technik ogrodnik, technik usług kosmetycznych) i ekonomiczne (ekonomista) to swój udział mają również zawody niewymagające kwalifikacji technicznych (krawiec, cukiernik) a nawet takie, które wymagają studiów wyższych (pedagog, biotechnolog, historyk).

Warto zauważyć, że ranking zawodów nadwyżkowych jest zdecydowanie bardziej rozbudowany niż w przypadku zawodów deficytowych – wynika to

z „nadwyżkowego” charakteru całego rynku pracy oraz bardziej wyrazistych wskaźników nadwyżki. Biorąc pod uwagę dodatkowe kryterium, jakim jest tu wartość średniej miesięcznej nadwyżki podaży pracy zawód ekonomista należy traktować jako mniej deficytowy niż ujęta w rankingu na dalszym miejscu pozycja osób bez zawodu. Miesięcznie w przypadku ekonomisty 63 osoby rejestrujące się nie mają ofert zatrudnienia w swym zawodzie, podczas gdy w przypadku osób bez zawodu liczba ta wynosi 765.

PODSUMOWANIE:

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych dla miasta Szczecin dotyczący 2011 roku pokazał, że sytuacja na lokalnym rynku pracy jest nadal trudna. Trudność ta wynika nie tylko z tempa rozwoju gospodarki i przybywania miejsc pracy, które jest zbyt małe by wchłonąć większość rejestrowanego bezrobocia, ale również ze struktury zawodowej samych bezrobotnych.

Kwalifikacje zawodowe wielu bezrobotnych dezaktualizują się. Znaczna część osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy nie jest zainteresowana podjęciem zatrudnienia, a ich rejestracja w urzędzie jest związana z chęcią korzystania z bezpłatnej opieki zdrowotnej, na podstawie ubezpieczenia przez urząd pracy. Osoby takie są wyrejestrowywane z urzędu pracy przy odmowie propozycji odpowiedniej pracy.

Przedstawione opracowanie nie ukazuje pełnego obrazu sytuacji bezrobotnych, analizuje jedynie dane dostępne w systemie informatycznym SYRIUSZ. Nie ma możliwości włączenia w badanie wszystkich bezrobotnych, którzy w rzeczywistości nie pracują, jednak nie pozostają w oficjalnych rejestrach. Identyczna sytuacja ma miejsce w przypadku ofert pracy, tylko niektóre są zgłaszane do urzędu pracy, pracodawcy często poszukują pracowników korzystając z innych sposobów ogłaszania ofert pracy.

Jednak pomimo wszelkich nieścisłości, oraz wątpliwości w/w opracowanie dotyczące lokalnego rynku pracy jest niezbędnym elementem, ponieważ stanowi bogate źródło informacji dla zainteresowanych osób. Obrazuje ono sytuację oraz może stać się podstawą do kreowania działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.

Na podstawie zgromadzonych danych można wywnioskować:

1. W 2011 roku nastąpił wzrost stopy bezrobocia o 0,3 % w stosunku do roku 2010.
2. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Szczecinie, na koniec badanego okresu zwiększyła się w stosunku do grudnia 2010 roku o 442 osoby.
3. W badanym okresie sytuacja kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy jest bardzo zblizona.
4. Najliczniejsza grupa bezrobotnych to między innymi: sprzedawca, technik ekonomista, ekonomista oraz ślusarz.
5. W 2011 roku pozyskano 6039 ofert pracy, natomiast w 2010 roku liczba ta wyniosła 2766 oferty. Odnotowaliśmy, więc w tym okresie wzrost liczby ofert zatrudnienia o 3273 ofert.
6. Największa liczba ofert pracy jest skierowana do: robotnik gospodarczy, technik prac biurowych, sprzątaczk biurowa oraz monter kadłubów okrętowych (w zestawieniu uwzględniono również oferty pracy subsydiowanej, czyli: staże, przygotowania zawodowe, roboty publiczne i prace interwencyjne).
7. Zawody nadwyżkowe to między innymi: ekonomista, technik telekomunikacji, inżynier zootechniki, inżynier mechanik oraz pedagog.
8. Zawody deficytowe to między innymi: sprzedawca w branży mięsnej, pracownik ochrony fizycznej I stopnia, kierowca autobusu, monter rusztowań oraz glazurnik.